

- скоротити терміни дебіторської заборгованості, що прискорить оборотність капіталу;

- важливо ретельно розглядати облікову політику підприємства, включаючи співвідношення між власним та запозиченим капіталом. Фінансування виключно з власного капіталу не завжди оптимальне, і потрібно розглядати альтернативи, якщо це призводить до покращення фінансових показників;

- удосконалення бухгалтерської звітності із обліку власного капіталу. Якісна та чітка бухгалтерська звітність допомагає керівництву приймати інформовані рішення щодо фінансового стану підприємства та власного капіталу;

- укласти договір страхування на випадок недоотримання прибутку, що мінімізує фінансові ризики при формуванні капіталу підприємства, що може допомогти захистити фінансові інтереси підприємства у разі несприятливих обставин, таких як непередбачувані втрати. [2]

Також важливим є вдосконалення бухгалтерської звітності із обліку власного капіталу, що є можливим шляхом підвищення її інформативності. Зокрема, створенням додатків з додатковими даними щодо безоплатно одержаних активів та джерел їх надходження, детальним описом причин змін у зареєстрованому (пайовому) та додатковому капіталах.

Усі ці кроки можуть сприяти підвищенню ефективності управління власним капіталом підприємства і покращити його фінансовий стан.

Список використаних джерел:

1. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. К. : Центр учбової літератури, 2012. 364 с.
2. Лемківський Л.М. Управління капіталом підприємства // Фінанси України. 2016. № 7. С. 17-19.
3. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2001. 454с.
4. Сопко.В.В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів):Нач.посібник.К:Центр навчальної літератури, 2006.312с.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Іван СВИНОУС

*д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна*

Валентин ТАРАТАЙКО

*здобувач вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності «Облік і оподаткування»
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна*

Ключові слова: облік, сільськогосподарське підприємство, обліково-аналітична система, інформація, управлінський облік

В умовах необхідності забезпечення росту обсягів сільськогосподарського виробництва застосування, нової техніки і новітніх технологій має формувати адекватний економічний механізм господарювання. Нові підходи до управління виробництвом вимагають створення відповідного масиву даних і застосування складних методик та програм обробки інформації. Однак використовувані в сільськогосподарському виробництві методики інформаційного забезпечення процесу управління часто не спроможні надати достовірні дані про стан виробництва і не розраховані на високу оперативність, тому що базуються на системі фінансового обліку. Сучасні автоматизовані системи обліку інформаційних масивів дозволяють розширити спектр наданої інформації та прискорити процес її отримання, але принципово не вирішують проблему оперативного управління виробництвом.

У даному контексті проблема оперативного забезпечення управлінського персоналу достовірною управлінською інформацією є однією з основних на шляху підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.

Ефективне функціонування сучасної обліково-аналітичної системи в сільськогосподарських підприємствах передбачає створення системи управлінського обліку, звітності та бюджетування, що враховує функціонально-принципові особливості цих економічних підсистем, а це дає змогу використовувати облікові інформаційні ресурси для цілей аналізу, оцінки та прогнозування результатів діяльності сільськогосподарського підприємства та його структурних підрозділів, а також здійснювати контроль за забезпеченням оптимального використання матеріально-технічних ресурсів суб'єкта господарювання [1].

Обліково-аналітична інформація, що базується на існуючих підходах і концепціях до організації управлінського обліку, не дозволяє в сучасних економічних умовах системно і своєчасно забезпечувати внутрішніх користувачів необхідною обліковою інформацією з метою прийняття ефективних управлінських рішень у межах їхньої компетенції. У сучасних умовах необхідно орієнтувати менеджмент сільськогосподарських підприємств на застосування гнучких підходів і моделей управління виробництвом.

Оскільки вихідним базисом методологічних засад організації системи інформаційного забезпечення є дані управлінського обліку, фінансової звітності, виробничого обліку, розрахунково-конструктивні, планові показники формування управлінської звітності та бюджетування, прогнозування внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства, то необхідно провести системне дослідження цих процесів у рамках формування центрів відповідальності та сегментів діяльності сільськогосподарських підприємств.

Методологічні й організаційно-методичні аспекти системи управлінського обліку, звітності та бюджетування, які діють у нинішніх умовах, не повною мірою відображають галузеві особливості суб'єктів господарювання, що в свою чергу не сприяє веденню якісного обліку, проведенню аналізу і формуванню та розподілу витрат і доходів [2].

Моделювання облікової інформації про витрати і доходи сільськогосподарського підприємства може здійснюватися на основі системи рахівництва, яка використовується для цілей фінансового або безпосередньо управлінського обліків. Сукупність бухгалтерських проводок відображає конкретну

структуру формування собівартості сільськогосподарської продукції, а дані управлінської звітності можуть бути визнані як наслідок прийнятих ефективних управлінських рішень.

Інформаційні дані управлінського обліку характеризують структуру та динаміку витрат і доходів, що дозволяє використовувати нові можливості моделі перетворення облікової інформації про витрати і доходи для задоволення потреб в інформації внутрішніх користувачів. Модель побудови інформаційних масивів в управлінському обліку сільськогосподарських підприємств є відкритою, що дає можливість відображати безперервний кругообіг господарських засобів і процесів, порівняти фактичні витрати з планованими й одержуваними доходами, при цьому організаційно-методичні аспекти моделювання розглядаються в органічній єдності системи управлінського обліку, звітності та бюджетування [3].

На основі аналізу статистичних даних частка матеріальних витрат сільськогосподарських підприємств становить близько 70% виробничих витрат. Основна частина пов'язана з придбанням насіння, мінеральних добрив, агрохімікатів, а решта це витрати на механізацію технологічних процесів і матеріально-технічні ресурси [4].

Тому впровадження системи управлінського обліку, звітності та бюджетування матеріальних витрат у сільськогосподарських підприємствах, що сприяє порівнянню фактичних витрат із нормативами, а також правильній організації контролю за їх наявністю, рухом та оцінкою, має першорядне значення.

Система управлінського обліку, звітності та бюджетування матеріальних витрат у сільськогосподарських підприємствах має бути організована таким чином: обліково-інформаційне забезпечення надходження предметів праці (матеріалів, насіння, агрохімікатів, добрив, палива, кормів і т.д.), обліково-інформаційне забезпечення складського зберігання, обліково-інформаційне забезпечення відпуску предметів праці у виробництво, зведене обліково-інформаційне забезпечення в межах синтетичного й аналітичного обліку, формування бюджету закупівель та управлінської звітності.

Якісна оцінка управлінського обліку матеріальних ресурсів дає можливість забезпечувати їх економію, що зумовлює розширення джерел інвестування за рахунок більш ефективного використання засобів праці в процесі виробництва сільськогосподарської продукції. Якість обліково-інформаційного забезпечення матеріальних витрат у межах системи управлінського обліку, звітності та бюджетування в сільськогосподарських підприємствах робить можливим упорядкування ключових факторів, які впливають на створення й ефективне функціонування багатоцільової обліково-звітної системи, крім того, зробити облікові процеси керованими, позитивно впливати на формування результатної облікової інформації протягом всього інформаційного циклу. У свою чергу це дозволяє задовольняти різноманітні інформаційні потреби внутрішніх користувачів облікової інформації з мінімальними для підприємства витратами і ризиками.

Список використаних джерел

1. Осадча Г. Г. Управлінський облік в дії: нормативний метод обліку витрат. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. №6. С. 64-71.

2. Панасюк В. М. Сучасний інструментарій інформаційного забезпечення: обліковий та управлінський аспект. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 2. С. 412-417

3. Сарапіна О. А., Місюра О. Ю. Організація змішаного обліку витрат виробництва, управлінський аспект його провадження. Вісник Херсонського національного технічного університету . 2020. № 4. С. 220-229.

4. Климченко С. О., Мікрюкова Л. В., Баришевська К. В. Управлінський облік як основний метод аналітичного забезпечення ефективності використання основних засобів підприємства. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. 2015. № 1. С. 57-61

ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ольга СВИРИДА

викладач облікових дисциплін

Відокремлений структурний підрозділ

«Кам'янець-Подільський фаховий коледж»

НРЗВО «КПДІ», Україна

Ключові слова: дебіторська заборгованість, товарна дебіторська заборгованість, реструктуризація, рефінансування, факторинг, облік векселів, форфейтинг

Дебіторська заборгованість є особливим видом активів, який визначає права підприємства на отримання від контрагентів грошових коштів. Від умов їх визнання, достовірності оцінки, а особливо своєчасності погашення, залежить рівень платоспроможності підприємства. Тому її оптимізування зменшує ризики зниження платоспроможності підприємства.

Важливим завданням управління фінансами на підприємстві є ефективне управління товарною дебіторською заборгованістю, яке повинно бути спрямоване на оптимізацію загального її розміру, забезпечення своєчасної інкасації боргу, а також, при необхідності, на реструктуризацію дебіторської заборгованості.

Реструктуризація товарної дебіторської заборгованості підприємства є складовою процесу реструктуризації активів і може розглядатись як сукупність заходів спрямованих на підвищення рівня її ліквідності та прибутковості.

Достатній рівень ліквідності товарної дебіторської заборгованості характеризується можливістю своєчасної (у відповідності із строками кредитної угоди) або дострокової трансформації у грошову форму без значних фінансових втрат. Підвищення рівня прибутковості товарної дебіторської заборгованості пов'язано із забезпеченням зростання доходів (збільшення обсягів реалізації, підвищення ціни реалізації, стягнення штрафних санкцій за несвоєчасні розрахунки) та зменшенням відносних витрат по її обслуговуванню [1, с. 115].